

سیدنا ابوبکر

خبرنویسی در روابط عمومی

تعریف خبر

خبر گزارشی از واقعیت ها است ولی هر واقعیتی خبر نیست.

خبر گزارشی واقعی از یک رویداد عینی است که در آن یک یا چند ارزش خبری وجود دارد و نحوه تنظیم و آرایه آن را عوامل درون سازمانی و برون سازمانی شکل می دهند.

خبر فرایند ارزش گذاری عناصر رویداد عینی است، با توجه به منافع فرستنده و نیاز مخاطب

ارزش های خبری

1

درب‌گیری

2

شهرت

3

تازگی
و
نو بودن

4

استثناء
و
شگفتی

5

تعداد و
مقدار
(بزرگی
و فراوانی)

6

مجاورت
(معنوی
و
جغرافیایی)

7

درب‌گیری،
منازعه
و
برخورد
(فکری، فیزیکی)

عناصر خبری

چگونه

چرا
(دلیل رویداد)

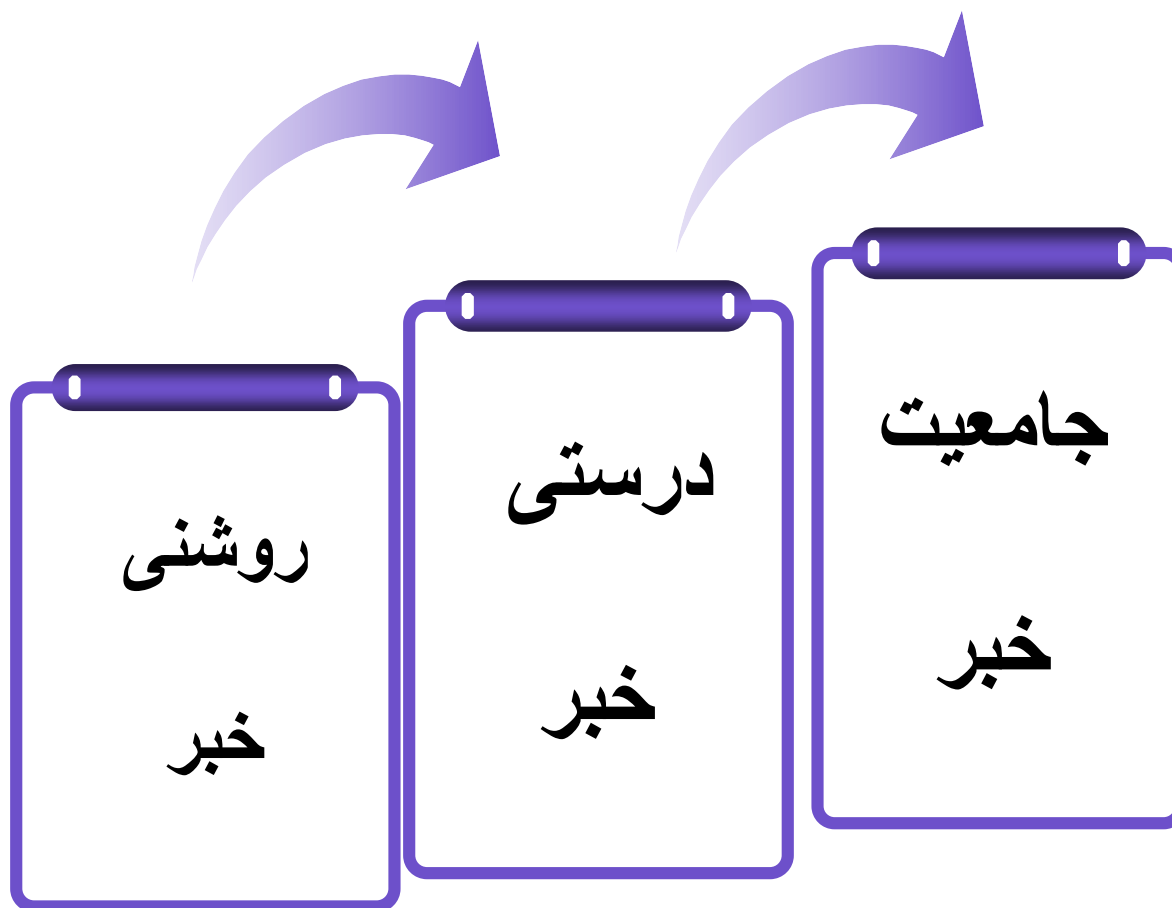
چه (موضوع)

کجا
(در چه زمانی)

کی (چه وقت)

که (چه کسی)

مفاهیم اساسی در خبر نویسی

سبک های خبری

- ❖ سبک هرم وارونه
- ❖ سبک تاریخی
- ❖ سبک تاریخی با لید
- ❖ سبک بازگشت به عقب
- ❖ سبک پایان شگفت انگیز
- ❖ سبک تشریحی

(نمونه سبک هرم وارونه)

تقاضا برای نفت اوپک در سه ماهه دوم سال میلادی جاری صد هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت. بر اساس تازه ترین گزارش دبیرخانه اوپک، در حالی که تقاضای جهانی برای نفت در سه ماهه اول سال جاری با صد هزار بشکه افزایش به ۵۵/۶۵ میلیون بشکه در روز خواهد رسید، درخواست برای نفت اوپک کاهش خواهد یافت و به سطح ۳/۲۳ میلیون بشکه در روز می رسد.

به این ترتیب روند کاهش سهم اوپک از بازار جهانی آنچنان ادامه خواهد یافت. میانگین تقاضا برای نفت خام اوپک در سال جاری ۶۲/۲۴ میلیون بشکه در روز پیش بینی شده است که از میانگین سال گذشته کمتر است.

همچنین دبیر خانه اوپک در مورد تقاضای جهانی نفت در سال جاری پیش بینی هایی کرده است.

(نمونه سبک تاریخی به همراه لید)

لید : جرقة کاربیت جوشکاری ، کارخانه بزرگ تولیدی حوله و پارچه مخملی رشت را شعله ور کرد و یکصد میلیون تومان زیان به بار آورد. شش ایستگاه آتش را مهار کردند.

کارگری در محوطه انبار ضایعات کارخانه «پوشش» رشت مشغول جوشکاری بود غافل از این که کمانه آتش از نقطه جوش که به اطراف پراکنده می شد، آن سوتر به تل پارچه های سرقیچی و ضایعات سرک کشیده و وسعتی را خاکستر می کند کارگر جوشکار که در جوش و خروش کار بود سرانجام از هُرم آتش متوجه بروز حادثه شد و ابزار کار و آتش را رها کرد و استمداد طلبید.

سبک تاریخی زبانه های آتش چه نرم و سهل روی انبوه پارچه ها و نخ ها سرید و هر لحظه در گستره انبار و مجموعه کارخانه پیشروی کرد. مسئولان و کارگران دست از کار کشیده و با هر وسیله ای که در دسترس بود به اطفای حریق پرداختند. اما امواج تهدیدگر آتش هر لحظه فزون تر بر هم سوار می شدند آتش نشانان صومعه سرا، خامام، سنگر و آستانه اشرفیه وارد عمل شدند و توانستند پس از چند ساعت حریق را خاموش کنند. زیان مالی این حادثه حدود یک میلیارد ریال تخمین زده شده است. این کارخانه با حدود سه هزار کارگر و کارمند از بزرگ ترین واحدهای تولیدی گیلان محسوب می شد.

(نمونه سبک پایان شگفت انگیز)

پلیس تصمیم گرفت راننده جوانی را که باعث یک تصادف عجیب شده بود، مجازات نکند.

«جورج» پسر «آرتور اسمیت»، شهردار بیرمنگام، پشت فرمان اتومبیل پدرش که بر بالای تپه ای پارک شده بود، نشسته بود، او بی آنکه قصد قبلی داشته باشد دنده اتومبیل خاموش را خلاص کرد و قبل از آنکه فرصت هیچ واکنشی پدید آید اتومبیل از تپه سرازیر شد و با ماشین دیگری که در پایین تپه پارک شده بود به شدت برخورد کرد. خوشبختانه در این حادثه عجیب، هیچکس آسیب جدی ندید و فقط آقای «اسمیت» که در صندلی عقب اتومبیل مشغول خوردن ساندویچ بود، جراحت مختصری دید.

پلیس فقط به یک دلیل با این راننده جوان برخورد نکرد: او ۱۸ ماهه بود.

(سبک بازگشت به عقب و سبک تشریحی)

- ❖ در سبک بازگشت به گذشته، که نقطه مقابل سبک تاریخی است، متن خبر با آخرین بخش رویداد شروع می شود و سپس سابقه و پیشینه ماجرا ارائه می گردد. سبک بازگشت به گذشته، که برای هر نوع خبری مناسب نیست، صرفاً به کار ارائه خبرهای نسبتاً کوتاه می آید و باید مراقب بود که مطلب به شکلی عرضه نشود که به درک آن لطمه وارد آید.
- ❖ اما در سبک تشریحی همانطور که واقعه را قسمت به قسمت گزارش می کنیم برای هر بخش از خبر توضیحات کافی حاشیه ای می دهیم. سبک تشریحی بیشتر به کار خبرهایی می آید که درباره آن ها اختلاف نظرهای بسیار وجود دارد. از سبک تشریحی می توان در تنظیم خبرهای بلند و همچنین گزارش نویسی – به ویژه گزارشهای تفصیلی – استفاده کرد.

(قواعد تیتیر و لید نویسی)

- ❑ تیتیر باید فاصله مهم ترین بخش فبر باشد.
- ❑ تیتیر باید متناسب با فبر انتخاب شود.
- ❑ تیتیر باید کوتاه باشد و کلمات تکراری نداشته باشد.
- ❑ به مهم ترین عناصر شش گانه فبری پاسخ داده شود.
- ❑ باید ساده باشد و در عین حال دارای معنی باشد.
- ❑ در تیتیر نیاز به نقطه گذاری در پایان جمله نیست ولی به کاربردن علائم سجاوندی در داخل تیتیر اشکالی ندارد.
- ❑ متی المقذور با قید زمان و مکان شروع نشود
- ❑ تیتیر آفرین مرمله و پس از تنظیم لید و فبر نوشته شود.

لید خلاصه مهم ترین بخش خبر است. جالب ترین و پرهیجان ترین موضوع که به عناصر شش گانه خبری پاسخ دهد

(قواعد علامت گذاری)

- نقطه (.)؛ نقش مهم نقطه در نوشتن و جدا کردن جملات کامل از یکدیگر است. باید دانست نباید از این علامت در پایان تیترا فبر و اجزای آن (روتیترا، سرتیترا و میان تیترا) استفاده کرد.
- ویرگول (،)؛ ویرگول برای تسهیل درک نوشته است.
- نقطه ویرگول (;)؛ برای جدا کردن جملاتی است که به خودی خود دارای معنا و مفهوم کامل هستند، ولی عبارات و جملاتی که بعد از آن‌ها می‌آید، مربوط به آن‌هاست.
- دو نقطه (:); موارد استفاده از آن، عبارت است از: قبل از نقل گفته یا نوشته دیگران؛ قبل از ذکر یک مثال، توضیح یا یک نتیجه؛ برای تقسیم یا تفکیک یک موضوع؛
- گیومه («»); نقل قول مستقیم؛ اسامی خاص؛ اسامی خاص نامأنوس یعنی اسم‌هایی که خواننده با آن‌ها آشنایی کامل ندارد، باید در گیومه قرار بگیرند؛ مانند نام‌های خارجی؛ سلب مسئولیت؛ موقعی که نویسنده نمی‌خواهد، مسئولیت بخشی از نوشته‌اش را که از منابع دیگر اقتباس کرده، به‌عهده بگیرد، آن‌را داخل گیومه می‌آورد.
- علامت تعجب (!)؛ این علامت در پایان کلمات یا جملاتی که میرت، استهزاء و فوشمالی زیاد را برساند.
- پرانتز () ؛ پرانتز یا دو کمان در اصلی‌ترین شکل خود، برای افزودن هرگونه اطلاع اضافی در وسط جمله به‌کار می‌رود

قواعد کلی؛

..... هر چه می دانید بگویید.

با تشکر از همراهی شما

عزیزان

مهناز نصرالهی

کارشناس ارشد تبلیغ و ارتباطات